

«Сучасні стратегії регіонального розвитку Українського Причорномор'я: виклики та рішення»

стратегію); організаційна культура та імідж (формує конкурентну позицію на ринку).
рис1.

Рис. 1. Методологія стратегічного розвитку підприємств АПС.

Розумне поєднання та використання всіх елементів наукових концепцій у формуванні методології визначення стратегічного розвитку, правильне управління пріоритетними напрямками досягнення стратегічних цілей дасть змогу подолати проблеми, досягти бажаної стратегічної позиції на конкурентному ринку, а також певних довгострокових конкурентних переваг.

ЛІТЕРАТУРА

1. Колач С.М. Трансформування та ефективність функціонування сільськогосподарських підприємств: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.04 «Економіка і управління підприємствами» / С.М. Колач. – Львів, 2009. – 20 с.
2. Pareto V. Traiffi de sociologie gimurale // Pareto V. Oeuvres complntes. Geimve, 1968. – Т. XII. – 639 р.
3. Князева О.А., Дем'янчук М.А. Проблеми сталого розвитку підприємств в умовах глобалізації / Економічний вісник університету.- Збірник наукових праць учених та аспірантів. – Випуск 25/1, 2015.- с.110-117
4. Баюра Д.О., Петрук В.В. Теоретичні аспекти розвитку стратегічного планування на підприємствах в умовах ринкової нестабільності//Наукові праці НДФІ, 2014.- Вип.2(67).- с.153-158

ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМИ ПРИСТОСУВАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ ДО ВИМОГ РИНКУ РОСЛИННОЇ ПРОДУКЦІЇ ЄС

*Прищепо В.С., магістрант, Херсонський національний технічний університет
Фомішина В.М., д.е.н., проф., Херсонський національний технічний університет*

Українські експортери стикаються з великою кількістю проблем при виході на міжнародний ринок. Серед яких переважають: відсутність доступу до торгового фінансування, недостатній рівень технологій виробництва та навичок персоналу,

труднощі у визначенні потенційних ринків і покупців, невідповідність продукції міжнародним технічним вимогам і стандартам, а також проблеми доступу до імпорتنих ресурсів, необхідних для виробництва. Світовому ринку наявна жорстка конкуренція на міжнародному рівні.

Проблема відмінності технічних норм і стандартів між Україною та розвинутими країнами, що ускладнює торгівлю – одна з найважливіших та потребує глибокого аналізу.

Ринок ЄС – один з найбільших і найрозвинутіших ринків у світі. Під час експорту продукції в ЄС потрібно розуміти, що ця система складається із 28 країн з приблизно 500 мільйонами потенційних покупців. Країни-учасники Європейського Союзу є складовими однієї єдиної системи. Це дозволяє вільно перевозити продукцію у межах союзу через границі країн-членів. В певній мірі складні та різноманітні національні закони стосовно зовнішньої та внутрішньої торгівлі сформовані у єдиний набір європейських правил, що значною мірою спрощує експортну діяльність, направлену в ЄС. Однак кон'юнктура ринку аграрної продукції в різних країнах ЄС відрізняється. Неможливо однозначно чітко або узагальнено її охарактеризувати по всім регіонам одразу. Специфіка АПК кожної держави у складі ЄС відрізняється зовнішніми та внутрішніми факторами та умовами: структура ринку, попит на певну продукцію, соціально-культурні відмінності, специфіка певних конкурентів, потреба в особливій сертифікації та інші нюанси [1].

Україна має дуже потужний аграрний потенціал. Площа України найбільша, у порівнянні із країнами Європи. Вітчизняні виробники можуть мати відносно низькі витрати на виробництво аграрної продукції. Наша держава має вдалі водні маршрути, що дозволяють виходити судам через Чорне в Середземне море і далі в океан. Внутрішні води також дозволяють виконувати вантажні операції.

Україна поступово інтегрується в європейську систему. Вона є членом багатьох міжнародних організацій та підписала угоди, що сприяють розвитку взаємовигідних торгових відносин. Але велика кількість проблем, пов'язаних з експортом та іншими видами зовнішньоекономічної діяльності України, виникає через значні розбіжності в економічних, політичних, соціальних та інших системах нашої держави та країн-учасників ЄС [2, с.5].

Нестабільна економічна та політична ситуація в Україні значною мірою гальмує розвиток нашої держави. Економічна криза та війна знищують підприємства та значною мірою впливають на кожного громадянина України. Для покращення даної ситуації необхідно стабілізувати політичне становище України, припинити війну та впроваджувати заходи, що допоможуть нашій країні вийти з економічної кризи.

Недосконала та іноді навіть суперечлива законодавча база гальмує розвиток підприємств, особливо малого та середнього бізнесу. Існує безліч перешкод адміністративного характеру: проблема з реєстрацією, недосконалість системи ліцензування, бюрократичні дії органів державної влади, велика кількість контролюючих органів.

Відсутність тривалого досвіду тісного іноземного співробітництва та експортної діяльності у вітчизняних підприємств привело к тому, що багато заходів застаріло та потребують вдосконалення або заміни більш актуальними аналогами.

В Україні все ще погано розвинутий авіатранспорт, недостає спеціального обладнання для збереження продукції та безпечного транспортування.

Україна має досить відсталий від Європи механізм контролю якості та безпеки продукції. Більшість технічних умов прописані в ДСТУ України, але деякі положення були складені ще у Радянські часи і потребують перегляду та вдосконалення. Дана проблема є однією з найактуальніших в наші часи та більш детально розглядається у другому та третьому розділах [3].

У першу чергу українським експортерам необхідно вирішити проблему із якістю та безпекою своєї продукції. Стан та склад рослинної культури повинен контролюватися протягом всього процесу (від якості насіння до стану готового продукту). Відсутність у

«Сучасні стратегії регіонального розвитку Українського Причорномор'я: виклики та рішення»

продукції шкідливих речовин та ГМО, відповідність стандартам та проходження сертифікації продукції відповідної культури й процесу її виробництва відкриє шлях до перспективного ринку аграрного ринку Європи. Окрім цього, залучення додаткових сертифікатів та впровадження певних маркетингових засобів дозволить позиціонувати свою продукцію як більш якісну, ніж у конкурентів. Така система може бути особливо ефективно використана при експорті продукції з великим відсотком доданої вартості.

Україна поступово на законодавчому рівні вводить європейські стандарти для виробників, приводячи національні нормативи у відповідність європейським вимогам. Якщо даний напрямок продовжуватиме розвиватися, з часом, ті, хто не зможе їх дотримуватися, позбудуться можливості торгувати не тільки в Європі, але і на внутрішньому ринку. Тому доцільно проаналізувати сертифікацію, яку потребує рослинна продукція в ЄС.

Розділяють два види сертифікації: обов'язкова сертифікація і добровільна сертифікація. Не зважаючи на єдність ЄС, вимоги сертифікації можуть змінюватись в залежності від країни. Загальні стандарти сертифікації, що діють по всім країнам ISO 9001, ISO 2200, засновані на принципах HACCP (Hazard Analysis and Critical Control Points).

Особливо слід виділити Global G.A.P. (Good Agricultural Practice) – це сертифікація, на підставі якої відстежується технологія виробництва, що в свою чергу дозволяє визначити рівень безпеки продукції [4].

Характер дії стандарту полягає у відстеженні технологічного ланцюжка. Тому першою вимогою до фермера є детальна реєстрація всіх заходів, що проводяться в процесі вирощування. Але консультації та організація даних заходів є досить витратним процесом. Тому доцільно використовувати європейський досвід щодо розподілу витрат на сертифікацію шляхом кооперації з цією метою [5].

Однією з найбільш жорстких перешкод для вітчизняних підприємств на ринку ЄС є висока конкурентоспроможність іноземних виробників. Одна з найскладніших проблем – проблема якості продукції. Українські виробники не завжди мають змогу забезпечити якість та безпечність виробництва та продукції. На ринку ЄС це контролюється сертифікацією.

Для подальшого розвитку необхідно тісно співпрацювати із ЄС, але завжди відстоювати свої економічні та політичні інтереси, так як деякі економічні наслідки можуть погубити вітчизняних експортерів, які не мають достатньої потужності. Аграрна галузь України досить перспективна, якщо вдало використовувати досвід іноземних партнерів, та підвищувати якість та безпечність української продукції відповідно до стандартів ЄС.

ЛІТЕРАТУРА

1. Європейська комісія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ec.europa.eu>
2. Татаринів В.В., Татаринів В.С. Проблемы развития малого бизнеса в условиях глобализации. – Днепропетровский университет имени Альфреда Нобеля. – 2015. – С. 10
3. Міністерство аграрної політики та продовольства України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://minagro.gov.ua>
4. International Organization for Standardization (Міжнародна Організація Стандартизації) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.iso.org.html>
5. GlobalGAP [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://globalgap.org>